

סדר מועד | מסכת מגילה כ"ח מסכת מועד קטן ג' | שבת פרשת בשלח | ז"י"ג שבט תשפ"ב (15 ינואר 2022)
Seder Moed | Masechet Megillah 28 – Moed Katan 3 | Shabbat Parashat Beshalach | 7-13 Shvat (Jan. 9-15)

Daf 28: METHODS OF LEARNING

דף כ"ח: דרכי הלמוד

Regarding the *Korban Tamid* (twice daily perpetual offering), the Torah states in *Sefer Bamidbar* (Numbers 28:4): "The one lamb you shall offer in the morning, and the other [lamb] you will offer in the afternoon."

One of the *chachamim* inquired: "Why did the Torah add extra words into this *pasuk* (verse)? It would have been sufficient to write "Offer the lamb in the morning." Why did the Torah write "The **one** lamb you shall offer in the morning?" Isn't the word "one" unnecessary, as it is implied by the use of the singular "lamb"? The *Gemara* resolved the question by explaining that the word "one" was used to teach us that it is necessary to select "the one," very special, best lamb to be offered as a *korban*.

At the end of *Hilchot Issurei Miz'be'ach*, Rambam further explained that the inclusion of the word "one" teaches us to break away from the *yetzer hara* (evil inclination) and learn to love the *mitzvot*. When a person offers a *korban* to Hashem, it should be the highest quality item in his possession. When he builds a *Beit Kneset* (Synagogue), it should be more magnificent than his home. Likewise, one who feeds the needy should give them the highest quality foods. We can justifiably take pride in meticulously fulfilling mitzvot in the optimal fashion.

נאמר בתורה לגבי הקרבת קרבן תמיד (במדבר, פרק כ"ח פסוק ד'): "את הכבש אחד תעשה בבקר, ואת הכבש השני תעשה בין הערבים". הגמרא מספרת, שפעם שאל אחד החכמים: "מדוע התורה האריכה במלים של פסוק זה?"

הן מספיק לכתב "תעשה כבש בבקר", למה כתוב "את הכבש האחד תעשה בבקר"? האם אין המלה הזו מיותרת?! הגמרא מתרצת, שהמלה "האחד" מלמדת אותנו, שצריך לבחור את הכבש "האחד", המיוחד, הטוב ביותר.

הרמב"ם (סוף הלכות אסורי מזבח) מסביר, כי בכך מלמדת אותנו התורה הקדושה לשבר את היצר הרע וללמד לאהב את המצוות. בשאדם מביא קרבן לה' - שביא את הקרבן הטוב ביותר שיש לו. כשהוא בונה בית כנסת - שיינה בית כנסת יותר מפאר מהבית שלו. מי שמאכיל עניים - יתן להם את האכל המשבח ביותר שיש לו. כך יזכה האדם להרגיש את חשיבות המצוה, אם הוא מהדר ומקפיד בה כל כך.

Daf 29: THE SPECIAL HONOR & SANCTITY OF THE SYNAGOGUE

A *Beit Kneset* (Synagogue) is a very holy place. The *Gemara* tells a story about the father of the *Amora* Shmuel, who once sat with a *chacham* named Levi in the *Beit Kneset* in Nehardea. These two righteous men felt a daunting sense of holiness in that place. They sat together until out of sheer alarm and dread, they got up and quickly left the *Beit HaKneset*.

The *Gemara* adds that the most fitting place to learn Torah is in a *Beit Kneset*. The *Amora* Abaye said he was initially accustomed to learning Torah in his home and would go to the *Beit Kneset* just to pray. However, later on, he learned from the words of King David that it was more fitting to study in the *Beit Kneset*. Rabbi Yosef Karo, author of the *Shulchan Arukh* (16th century code of Jewish law), wrote that whoever studies Torah in a *Beit Kneset* is guaranteed that their learning will not be easily forgotten (Yoreh Deah 246:22).

In addition, the *Gemara* states that due to the holiness of a synagogue, a person may not turn it into a *kappendarya* (shortcut). Instead of cutting across a synagogue to shorten one's journey, one must walk around the building.

בית הכנסת הוא מקום קדוש מאד. הגמרא מספרת, שפעם אחת ישב אביו של האמורא שמואל עם חכם בשם לוי בבית הכנסת שבעיר נהרדעא, והם שהיו צדיקים וקדושים, הרגישו שיש במקום קדושה גדולה ונוראה, עד שמרב אימה ופחד הם יצאו מבית הכנסת.

הגמרא אומרת, שהמקום הראוי ביותר ללמד בו תורה, הוא בבית הכנסת, והיא מספרת, שהאמורא אביי אמר, כי בתחלה נהג ללמד תורה בביתו ולבית הכנסת הלך רק כדי להתפלל, אך אחר כך למד מדברי דוד המלך עליו השלום, שראוי יותר ללמד בבית הכנסת.

מרו רבי יוסף קארו, מחבר השלחן ערוך בותב (חלק יורה דעה סמן רמ"ו סעיף כ"ב), שכל הלומד בבית הכנסת מבטח לו שלא ישבח את תלמודו בקלות. מפני קדושת בית הכנסת אין לעשות בו "קפנדריא" - קצור דרך, אלא צריך ללכת בדרך עוקפת ובלבד שלא להכנס דרך בית הכנסת כדי לקצר את הדרך, כי אין זה מכבוד בית הכנסת.

Daf 30: FOUR SPECIAL TORAH PORTIONS

There are four annual *Shabbatot* on which special Torah portions are read, following the *Parashat Hashavua*.

Parashat Shekalim: On the Shabbat of or immediately preceding *Rosh Chodesh Adar*, the parasha about the mitzvah of the half-shekel is read. Every Jew was required to contribute one half-shekel to the *Beit HaMikdash* each year. Those funds were used to acquire *korbanot* (offerings). Since it was required to make the half-shekel contribution by *Rosh Chodesh Nisan*, it was decreed that “*Parashat Shekalim*” be read a month beforehand, as a reminder to fulfill the mitzvah.

Parashat Zachor: On the Shabbat before *Purim*, the *parasha* that begins with the words: “*Zachor et asher asah lecha Amalek*” (Remember what Amalek did to you) is read about blotting out the memory of Amalek. This *parasha* is read before *Purim*, because the evil Haman was from the offspring of Amalek.

Parashat Parah: On the Shabbat before Shabbat HaChodesh [i.e., the last or second to last Shabbat in the month of Adar], a parasha is read about the purifying waters made from the ashes of the parah adumah (red heifer). This parasha was read to remind those who are *t'mai'im* (ritually unclean) to purify themselves before the time to sacrifice the *korban Pesach* (Paschal Offering). “*Mishnah Berurah*” wrote that even when the *Beit HaMikdash* does not exist *Parashat Parah Adumah* is still read, in order to pray God redeem us.

Parashat HaChodesh: On the Shabbat of or immediately preceding *Rosh Chodesh Nisan* the parasha concerning the *Korban Pesach* is read. It begins with the words: “*HaChodesh ha'zeh lachem*” (This month will be to you ... [the first of the months of the year]).

דף ל': ארבע פרשיות

בארבע שבתות בשנה קוראים פרשה מיוחדת אחרי פרשת השבוע.

“פרשת שקלים”: בשבת הראשונה קוראים על מצות מחצית השקל. כל יהודי צריך לתת חצי שקל לבית המקדש פעם בשנה, ומהכסף הזה קנו קרבנות. בגלל שצריך לקיים את המצוה עד ראש חודש ניסן, תקנו לקרא “פרשת שקלים” כחודש לפני כן, כדי להזכיר שצריך לקיים את המצוה.

“פרשת זכור”: בשבת שלפני פורים קוראים את מצות מחצית עמלק שמתחילה במלים “זכור את אשר עשה לך עמלק”. קוראים פרשה זו לפני פורים, כי הקמ הרשע היה מזרע עמלק.

“פרשת פרה”: שבת אחר כך (מחר בבקר) קוראים את מצות פרה אדמה שמהפך שלה מזים על מי שנשטמא ממת כדי לטהר אותו. קוראים פרשה זו כדי להזהיר את הטמאים לטהר עצמם לקראת קרבן פסח. ה“משנה ברורה” (סמן תרפ”ה ס”ק א’) כותב, שגם בשאיין בית המקדש קוראים פרשת פרה אדמה, כדי להתפלל שגם עלינו יזרק הקרבן במהרה מים טהורים ויגאל אותנו.

“פרשת החודש”: בשבת שלפני ראש חודש ניסן קוראים את מצות הקרבן קרבן פסח שמתחילה במלים “החודש הזה לכם...”.

Daf 31: READING TORAH DURING THE 7 DAYS OF PESACH

The Gemara provides a mnemonic device to remember which Torah selections are to be read on each of the seven days of Pesach.

[Mashach. Tora. Kadesh. Be’Kaspah. Pesal. Midbara. Shelach.] What are the meanings of the words that make up the mnemonic? Simple.

“Mashach” – On the first day, we read about the sacrifice of the *Korban Pesach* in Egypt, where Moshe said to the Jews: “*Mish’chu* (Draw forth) and acquire for yourself sheep” (*Shemot 12:21*); **“Tora”** – On the second day, a portion of *parashat Emor* is read, and the first with verse begins with the word “*shor*,” which is Hebrew for the Aramaic “*Tora*” (*VaYikra 22:27*); **“Kadesh”** – On the third day, the selection beginning “*Kadesh* (sanctify) to Me every firstborn” (*Shemot 13:2*); **“Be’Chas’pah”** – On the fourth day, a selection from *Parashat Mishpatim* is read, from the *pasuk* “When you lend *kesef* (money) to My people” (*Shemot 22:24*); **“Peh’sahl”** – On the fifth day, the verse beginning “And God said to Moshe: *Peh’sahl* (carve) for yourself two stone tablets” (*Shemot 34:1*); **Be’Madbara** – On the sixth day, the selection on the *Korban Pesach Sheini*, which begins with the verse “And God spoke to Moshe in *midbar* (desert) Sinai” (*Bamidbar 9:1*); **Shelach** – On the seventh day, a selection is read about the parting of the red sea, from *Parashat Beshalach*.

הגמרא אומרת סמן מענין, לזכור מה צריך לקרא בתורה בכל אחד משבעת ימי הפסח. הסמן הוא: “משך. תורה. קדש. בכספא. פסל. במדברא. שלח”.

מה פרושו של הסמן? פשוט מאד.
“משך” – ביום הראשון קוראים על מצות קרבן פסח במצרים, שמשך אמר ליהודים “משכו וקחו לכם צאן” (שמות פרק י”ב פסוק כ”א). **“תורה”** – ביום השני קוראים חלק מפרשות אמור, והפסוק הראשון מתחיל במלה “שור” (ויקרא פרק כ”ב פסוק כ”ד). שור בארמית הוא “תורה”. **“קדש”** – ביום השלישי מתחילים לקרא מהפסוק “קדש לי כל בכור” (שמות פרק י”ג פסוק ב’). **“בכספא”** – ביום הרביעי מתחילים לקרא בפרשות משפטים מהפסוק “אם כסף תלוה את עמי” (שמות פרק כ”ב פסוק כ”ד). **“פסל”** – ביום החמישי מתחילים לקרא בפסוק “ויאמר ה’ אל משה פסל לך שני לוחות אבנים...” (שמות פרק ל”ד פסוק א’). **“במדברא”** – ביום השישי קוראים על קרבן פסח שני, המתחיל בפסוק “וידבר ה’ אל משה במדבר סיני” (במדבר פרק ט’ פסוק א’). **“שלח”** – ביום השביעי קוראים על קריעת ים סוף בפרשות בשלח.

Daf 32: LAWS OF ROLLING UP & DRESSING A TORAH SCROLL

דף ל"ב: דיני גלילת ספר תורה

After the Torah reading is concluded, the scroll is raised for all to view before it is rolled closed. On this *daf*, we learn how a Torah scroll is to be rolled. The *Mag'bi'ha* (person who raises the Torah) needs to raise the scroll so that the writing faces him, and never the opposite. In addition, when *gelilah* (closing a Torah scroll) is performed, the seam binding together the parchment is positioned in between the two *atzei chayim* (wooden scroll handles). The Torah is not made of one, single exceptionally long *klaf* (parchment). Rather, the Torah is made of many parchment panels sewn together. Rolling the seam to the center is important, so that if, heaven forbid, the scroll is mishandled or overly tightened, it would come apart along the seam and not risk tearing the written text (according to both the *Shulchan Arukh* and the *Rama, Orakh Chayim* #147).

אחרי שִׁמְסִימִים לְקַרֵּא בַתּוֹרָה, מְגַבִּיִּים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה כְּדִישֶׁהֱבִיל יִרְאוּהוּ וְגוֹלְלִים אוֹתוֹ (סוּגְרִים אוֹתוֹ). בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים כִּיצַד צָרִיךְ לְגַלֵּל אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה. הַמְגַבִּיִּים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה צָרִיךְ לְהַגְבִּיֵה אוֹתוֹ בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁהַצַּד הַכְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה יִהְיֶה מוּל הַפְּנִיִּים שְׁלֹו וְלֹא לְהַפֵּךְ. דְּבַר נֹסֵף צָרִיךְ לְהַקְפִּיד, שֶׁכְּשֶׁגּוֹלְלִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, יִסְדְּרוּ שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁבֵּין הִירִיעוֹת יִהְיֶה בֵּין שְׁנֵי עֲצֵי הַחַיִּים. מָה הַכּוּנָה? אֲתֵם יוֹדְעִים בְּנֻדְאִי, כִּי סֵפֶר הַתּוֹרָה אֵינּוּ עֲשׂוּי מִקְלָף אֶחָד אֶרֶץ, אֶרֶץ, אֶלָּא נִטְלוּ יְרִיעוֹת רַבּוֹת שֶׁל קֶלֶף וְתִפְרוּ אוֹתָן זו לְזוֹ. עֲכָשָׁיו הַכּל מוּבָן. כְּשֶׁגּוֹלְלִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, אִם יִגְלְלוּ חִזָּק מְדִי, הִירִיעוֹת יְכוּלוֹת לְהִקְרַע. לְכֹן אֶת הַמְקוֹם שֶׁבּו הִירִיעוֹת מִתְחַבְּרוֹת זו לְזוֹ, מְסַדְּרִים בְּאִמְצַע, כִּךְ שֶׁאִם יִמְתְּחוּ אוֹתָן יוֹתֵר מְדִי, תִּפְרָדְנָה הִירִיעוֹת בְּמְקוֹם הַתּוֹפְרִים, אֶךְ לֹא תִקְרַע יְרִיעָה בְּאִמְצַע, חֲלִילָה (עַל פִּי שְׁלֹחַן עֲרוּךְ וּרְמ"א או"ח סָמ"ח קמ"ז).

הדרן עלך
Masechet Megillah,
 we have learned from you,
 and we will return
 to learn from you again.
 At a good time, we begin
 Masechet
 Moed Katan.

Daf 2: TRACTATE MOED KATAN

מסכת מועד קטן
 פרק א' - משקין בית השלחין
 TRACTATE MOED KATAN: Ch. 1 — ONE MAY IRRIGATE A FIELD THAT REQUIRES IRRIGATION

דף ב': מסכת מועד קטן

In *Masechet "Moed Katan"* we primarily learn about the laws of *Chol Ha'Moed* (intermediate festival days) and the laws of *aveilut* (mourning). Rabbi Yehudah HaNasi, editor of the *Mishnah*, placed *Masechet Moed Katan* following *Masechet Megillah*, because similar *halachot* apply to both *Purim* and *Chol Ha'Moed*. During both *Purim* and *Chol Ha'Moed* it is *assur* (prohibited) to deliver a eulogy and it is *assur* to fast.

במסכת "מועד קטן" לומדים בעיקר על דיני חול המועד ועל דיני אבלות. רבי יהודה הנשיא, מסדר המשנה, סידר את מסכת מועד קטן אחרי מסכת מגילה, כי יש הלכות דומות לפורים ולחול המועד. בשניהם אסור להספיד ואסור להתענות.

In *Masechet Shabbat* we learn which *melachot* are *assur* to perform on Shabbat. In *Masechet Beitzah*, we learn that there are certain *melachot* that are *mutar* (permissible) to perform on *Yom Tov* (holidays). What laws apply to *Chol Ha'Moed*? The Torah does not explicitly cite any prohibitions that apply to *Chol Ha'Moed*. However, the *chachamim* interpreted the Torah text to determine what is *mutar* and what is *assur*.

במסכת שבת למדנו, אלו מלאכות אסור לעשות בשבת. במסכת ביצה למדנו, שיש מלאכות אחרות שמוותר לעשות ביום טוב. מה דינו של חול המועד? בתורה לא כתוב במפורש על איסורי חול המועד, אך חכמים למדו ודרשו מה מותר ומה אסור.

The opening *mishnah* of *Masechet Moed Katan* states: "One may irrigate a *beit hashlachin* on the intermediate days of a Festival," — i.e., on *chol hamo'ed* it is permissible to take pains to irrigate a field categorized as a "*beit hashlachin*." *Beit hashlachin* is a field filled with produce that received insufficient rainfall, and is in desperate need of water. "*Shlachin*" (irrigated land) comes from the word "*tzi-ma'on*" (thirst). The *Mishnah* states that even during *shmittah* (sabbatical year) it is permissible to water this type of field.

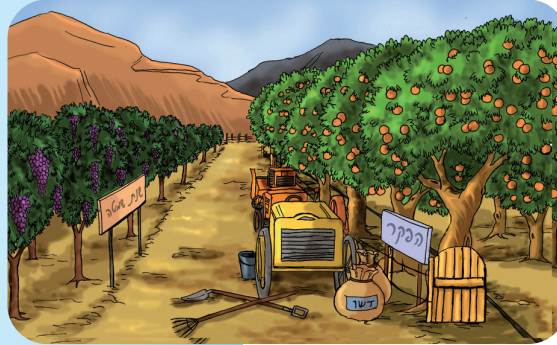
המשנה הראשונה של מסכת מועד קטן אומרת כך: "משקין בית השלחין במועד" — בחול המועד מותר לטרוח ולהשקות שדה הנקרא "בית השלחין". שדה "בית השלחין" הוא שדה של תבואה שהגשמים היוורדים בה אינם מספיקים לו והוא צמא למים. "שלחין" מלשון צימאון. המשנה אומרת, כי גם בשנת השמיטה מותר להשקות שדה כזה.

Daf 3: WORKING THE LAND DURING THE SABBATICAL YEAR

דף ג': עבודת האדמה בשנת השמיטה

During *sh'nat shmittah* (sabbatical year) it is prohibited to work the land. On this *daf*, the *Gemara* lists the types of work prohibited during *shmittah*, and the source from which we learn these prohibitions. In *Parashat Behar* (*Vayikrah* 25:4), the Torah states: "But in the seventh year ... you shall not sow your field, nor shall you prune your vineyard." It is prohibited to plant seeds in the field and it is prohibited to trim. "Trimming" refers to the cutting off of branches from trees to enable the tree to grow better.

In the following verse, the Torah states: "You shall not reap the aftergrowth of your harvest, and you shall not pick the grapes you had set aside [for yourself]." Produce that grew on its own (without active care) cannot be harvested and kept by the landowner, because it is prohibited for the owner to treat the field as if it is solely his. Likewise, it is also prohibited for the owner of a vineyard to harvest the grapes that he set aside for himself. It is permissible for a vineyard owner to harvest grapes in his field during the *shmittah* year, but only after having forfeited ownership of them and having given everyone else the opportunity to enter the vineyard and take grapes for themselves.

בדף זה מפרטת הגמרא סוגים של עבודות שאסורות בשמיטה, ומהיכן לומדים שהן אסורות. בפרשת בהר אומרת התורה (ויקרא): "ובשנה השביעית... שדה לא תזרע וכרמך לא תזמר". אסור לזרוע זרעים בשדה, ואסור לזמר. זמירה היא קציצת ענפים מהאילן כדי שהאילן יצמח יותר טוב.

בפסוק הבא אומרת התורה: "את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצור" – צריך להפקיר את הספיחים, התבואה שגדלה מעצמה בשדה ואסור לבעל השדה לנהוג בשדה באילו הוא שלו ולקצור את התבואה רק לעצמו. כמו כן, אסור לבעל הפרם לבצור (לקטוף) את הענבים ששמר לעצמו בכרם שלו. אבל, מותר בשנת השביעית לבצור את הענבים אחרי שהפקיר אותם ונתן לכולם רשות להיכנס לכרם ולבצור לעצמם.

D'VAR TORAH: PARASHAT BESHALLACH

דבר תורה: פרשת בשלח

What gives people the strength to act and to strive continually onward? Is the answer to this question solely dependent upon a person's concrete physical fortitude, or perhaps there are other factors are involved? The narrative of *Parashat Beshallach* concludes with the war against Amalek, in which, Moshe sends Yehoshua into battle, along with a select portion of the nation. However, Moshe himself remained behind to pray, on the crest of the hill. At that time, Moshe's hands became heavy. Aharon and Hur placed a stone under his arms to support him. Rashi explains that it was precisely because Moshe rested, and became battle-weary, which caused his weakness and the heaviness of his hands. "Because he became lazy with regard to fulfilling the mitzvah, and chose to appoint someone else in his place, his hands become weighty." From Moshe's actions, we learn that a person who desires to be filled with energy and strength must rise and act. It is precisely the flight from action and laziness that can lead to weakness and difficulty.

מה נותן לנו כוח לפעל ולעשות עוד ועוד? האם הדבר תלוי רק בכוחנו הפיזי-הגופני או שמא בדברים אחרים? בסוף פרשתנו מגיעה מלחמת עמלק בה משה שולח את יהושע להלחם עם חלק מהעם, ואילו הוא נשאר על ראש הגבעה להתפלל. ידיו של משה נעשות כבדות ואהרן וחור מניחים אבן תחת ידיו, ותומכים בו. רש"י מסביר שדוקא בשל שבקש משה מנוחה ונתעצל מלהלחם נגרמה לו החלשה וכבדו ידיו: "בשביל שנתעצל במצוה ומינה אחר תחתיו נתיקרו ידיו". לומדים אנו מכך שהרוצה להתמלא בכוחות ועצמות עליו לקום ולעשות, ודוקא הבריחה מהעשייה והעצלות יכולות להוביל לחלשה וכבדות.